

A Magyar Néphadseregben a közelmúltban rendszeresített új harci és hadtáp technikai eszközök főbb hadtáp paramétereiről

Skrabán László alezredes

Az MN fejlesztési terveinek megfelelően az V. és VI. ötéves tervek során rendszerbe került főbb új harci és hadtáptechnikai eszközök hadtáp jellemzői együtt eddig nem kerültek összefoglalásra, így azok nem is állnak a csapat-hadtápok – a Hadtápbiztosítás-t olvasók – rendelkezésére.

E cikk keretében megkísérelt összefoglalóval – mintegy hézagpótlóként – szeretnék hozzájárulni az érintettek ismereti kiegészítéséhez, illetve felrészítéséhez.

1. A BMP-1 barcjármőről

Alapvető rendeltetése, hogy fokozza a lövész alegységek mozgékonyágát, tűzerjét, védettségét mind hagyományos, mind tömegpusztító fegyverek alkalmazásának viszonyai között. Alkalmazásra kerül lövész és felderítő alegységek-nél. Üzemanyaga: gázolaj;

– a feltöltése 462 liter, fogyasztása 100 km-enként szilárd talajon 80–90 liter, harcászati jellegű igénybevételén 130–140 liter. Feltöltési ideje 10–15 perc a három feltöltőnyíláson keresztül;

– kenőanyagaként a motor rendszerében, a sebességváltókban, a kihajtóművekben és támasztó görgőkben egyaránt MT-16P olajat használunk. A motor közepes olajfogyasztása 2,8 liter 100 kilométerenként. A többi kenendő helyre használható még szolidol a furatgörgőkbe, konsztalin a tengelykapcsoló kinyomó-csapágyába, Ciatin 208 a láncfeszítő szerkezetbe. A lengéscsillapítók olajfeltöltésére turbina és transzformátor olaj 50–50⁰/₀ keveréke van előírva;

– lőszer javadalmazása az ágyúhoz PG-15V és OG-15V, gránátból 40 db. Egyenkénti súlya 3,5–4,6 kg. 7,62 mm-es PKT. A párhuzamosított géppuskához 2000 db lőszer van hevederve. A 9M14M irányítható rakétából 4 db van járműbe málházva. A lövészek fegyvereibe a normatívákban előírt mennyiséget málházzák. A rendszeresített lőszer bemálházásának ideje 9 perc.

A kezelőszemélyzet élelmiszer tartálékának elhelyezésére 1 db élelmiszeres láda, 1 db kenyértartózsák, valamint 1 db 5 literes vízestartály van rendszeresítve.

Az elsősegélynyújtás 1 db feltöltött mentődobozzal van biztosítva.

A jármű üzeme a kezelőszemélyzetre különösebb hatást nem gyakorol. A lövészállománynál a zárt helyzetű ajtókkal való közlekedésnél az úgynevezett

„tengeri betegség” jelentkezik. Ezért hosszabb idejű meneteknél a deszant üléseket felső helyzetben kell alkalmazni. A fegyverek használatánál elszívóberendezés működtethető, amely a füstgázok eltávolítását szolgálja a belső térből.

Sugárvédettsége az állománynak a páncél elnyelő képességéből adódik, mely 1:4–5-höz.

A járműből a sérültek kiemelése az úgynevezett sebesültszállító hevederrel történik.

A zászlóalj segélyhely a járműbe való bejutáshoz külön el van látva ajtónyitó kulccsal.

2. T-72 közepes harckocsiról

Rendeltetése az ellenség élőerejének, könnyű és nehéz páncélozott fegyvereinek, föld, fa erődneinc, páncélkupoláinak, műszaki zárainak pusztítása, megsemmisítése. Személyzete: 3 fő, 1 fő parancsnok, 1 fő harcjármű vezető, 1 fő irányzó.

A motor gázolajüzemű. 1 javadalmazása 1200 liter üzemanyagtartályba, 400 liter üzemanyagfordóba. Teljes feltöltéséhez szükséges idő töltősorról, 1 század 0,5 óra, 1 szakasz 0,2 óra. Fogyasztása közúton 370 liter/km, földúton, terepen 420 liter/km.

Egy javadalmazás lőszerkészlet 39 db, kommutatív 5 db, repesz 20 db, ür-méret alatti 14 db. Egy javadalmazás tömege: 21982 kg ládával együtt (39 db láda 1 db D-566-ra málházva). Málházási idő: 15 perc. A harckocsiban bemá-lházva 39 db.

Élelem felszereléséhez 3 db vizesedény, 1 db személyi felszerelés + ételmi-szerláda tartozik a harckocsi tornyában elhelyezve.

Égésügyi anyag: 1 db mentődoboz. A sebesültek kiemelése a bűvönnyílá-sokon keresztül történik, szükség szerint hevederrel. Atomvédelmi berendezéssel van ellátva, az áthatoló sugárzást tizedére csökkenti.

3. 2SZ1 – GVOZGYIKA – önjáró löveg

Rendeltetése az ellenséges atomeszközök megsemmisítése; harckocsik elleni harc, nyíltan vagy fedezékben levő ellenséges eszközök lefogása, megsemmisítése, könnyű fedezékek, drótakadályok és más tábori építmények rombolása, akna-mezőn átjárók nyitása.

A motor gázolajüzemű, rendelkezik 2x3 db üzemanyagtartállyal, melyek be-fogadóképessége 540 liter. Fogyasztása: 100 km-en 100–136 liter. Egy javadal-mazása 540 liter gázolaj. Hűtőfolyadék 55 liter fagyálló, vagy víz. Lőszere: 5 db kommutatív 90 kg, 35 db RRO gránát 920 kg.

Élelem felszereléséhez 3 db 2 literes víztartály, 1 db kenyérzsák tartozik.

Egy harcjármű 1 ja. lőszere 10 db kommutatív (1 gránát 18 kg), 70 db repeszromboló gr. (1 gr. 21,73 kg). A harcjármű szállít: 0,5 ja-t (5 db kommuta-tív, 35 db repeszgránát). Úteg lőszeres kocsi szállít: 0,5 ja-t (5 db kommutatív és 35 db repeszgr.)

Feltöltési idő – üzemanyaggal 16 perc, lőszerrel 8,10, 12 perc.

A kezelőállományra az üzemeltetés különösebb káros hatással nincs. A lövés-kor keletkező lőporgázokat a szűrő szellőztető-berendezés maximálisan elszívja. Menetközben a jó rugózás és a megfelelő kapaszkodási lehetőségek maximális védelmet nyújt a rázkódás ellen. A pc. fejevédő védi a kezelőket a fejsérüléstől.

A sebesülteket három helyen lehet kiemelni. Legbiztonságosabb a hátsó ajtó, amelyen mindennemű sérülést ki lehet emelni. Amennyiben itt nem lehetséges, úgy a pk-i. torony vagy a töltőnyíláson keresztül lehet a sérülteket kiemelni.

Tartozékai: 2 db 2–20 literes gázolajos kanna, 1 db 10 literes marmonkanna (fagyálló, illetve víz), 1 db 5 literes olajoskanna, 1 db mentőláda.

4. 9P133 – *Maljutka* – pct. harcjármű

Rendeltetése az ellenséges páncélozott szállítójárművek, harckocsik megsemmisítése, beton-, fa-, földerődök rombolása.

Személyzete: 2 fő (1 fő irányzó, harcjármű parancsnok, 1 fő harcjármű vezető).

Benzinüzemű, rendelkezik 2x140 literes tartállyal, feltöltve 500 km út megtételéhez elegendő. Motorba EMD-13 motorolajból 35 liter szükséges. Sebességváltó feltöltéséhez 10 liter EHM-15 hajtóműolaj kell. Hűtőrendszerébe 35 liter fagyálló, vagy 37 liter víz szükséges.

Egy javadalmazása 14 db 9M14P1 irányítható pct. rakéta. 6 db-ot a síneken, 8 db-ot (rakéta) pedig az alsó és oldalsó konzolokra lehet felrakni.

Egy javadalmazás üzemanyaga 270 liter benzin. Fogyasztása közúton 35–40 l/100 km, helyben üzemeltetéskor 8 liter. Feltöltéshez szükséges idő – üzemanyag: 7 perc, rakéták: 7 perc.

Tartozékai: 2 literes vízestartály (2 kezelő részére); 10 literes műanyagkanna hűtőfolyadékknak, 5 literes fémkanna motorolajnak, egységes mentődoboz.

Üzemeltetés közben a személyzetet káros hatás nem éri. Sugárvédettsége: 2,5 R. Sebesült kiemelése a két búvónyíláson keresztül történik.

5. SZTRELA-1, *légvédelmi rakéta*

Rendeltetése az ellenséges repülőgépek, helikopterek, léggömbök és világítóbombák megsemmisítése 30 és 3000 m magasság között. Közeledő és távolodó célok ellen egyaránt alkalmazható. A lérak ü. a gépesített lövészetek közvetlen alegysége. Képes állóhelyből, menetben és úszás közben rakétát indítani.

Kezelőállomány 3 fő. A rakéta indítását, indítás előtti kiszolgálását egy kezelő hajtja végre. Az indítósinen 4 db rakéta helyezhető el konténerben.

A harcjármű benzinüzemű, 2 db 140 literes üzemanyagtartállyal rendelkezik. Fogyasztása közúton 45 liter, földúton 60 liter, terepen 90–100 liter. A motorban 10 liter motorolaj van. A fagyállótartály 2x24 literes. Kiegészítő üzemanyagkészlettel nem rendelkezik.

Egy javadalmazás rakétamennyiség harcjárművenként 4 db. Úteg összesen 16 db. A szállító gépkocsin 20–20 db rakétát képes az úteg elszállítani.

Az atomvédelmi berendezés biztosítja a szennyezett terepen történő áthaladást. A sebesülteket a búvónyíláson lehet kiemelni.

6. R-142 *rádióállomás*

Rendeltetése kétoldalú, többcsatornás összeköttetés biztosítása az EPK, és törzse részére az előljáró, valamint az alárendelt rádióforgalmi rendszerekben, együttműködik a vadászpilóta erőkkel.

Az állomás fel van szerelve szűrőberendezéssel, mely biztosítja a vegyi és bakteriológiai fegyverek elleni védeltséget.

A gépkocsi benzinüzemű. Fogyasztása műúton: 24 liter/100 km. Üzemanyag-tartályai összesen: 210 liter.

Az állomás áramellátása: állóhelyben aggregátról történik, mely szintén benzinüzemű, 86 oktánszámú benzin és MDS motorolaj 1:25 arányú keveréke. Fogyasztása óránként 1 liter. Menet közben, valamint rövid megálláskor a gépkocsi áramellátása generátorról történik, melyet a gépkocsi motorja hajt meg. Egy órás üzemeltetés 22 km útnak felel meg, 5,3 liter üzemanyag felhasználásával. Az állomás fűtése olajkályhával történik, fogyasztása 1,2 liter/óra.

7. 1S291M2 – önjáró felderítő és rávezető állomás

Rendeltetése a légi célok felderítése, hovatartozásának megállapítása, követése, koordinátáinak meghatározása, lejuttatása az önjáró indítóállványokra, a rakéták indításának és rávezetésének végrehajtása.

Gázolajüzemű hathengeres harckocsimotorral van ellátva. Teljesítménye: 205,8 kW. Fogyasztása műúton 50–80 liter, földúton 120–130 liter.

Rendelkezik két darab üzemanyagtartállyal, mintegy 560 liter gázolajjal tölthető fel, ami elegendő 300 km megtételéhez és 2 órás gázturbina üzemeltetéséhez. Feltöltési ideje 5 perc.

A lokátorok működéséhez szükséges 220 V 400 Hz feszültséget három módon lehet előállítani: gázturbina hajtja meg a generátort, gázturbina fogyasztása 100 liter/üző. Harcjármű motor hajtja meg a generátort, ekkor a fogyasztás szintén 100 liter/üző. Ekkor viszont megnő a motorolajfogyasztás, 15–20 liter/üző. A motor élettartama nagymértékben lecsökken. Az állomás üzemeltethető külső tápforrásból is.

A harcjármű el van látva magasnyomású berendezéssel, mentőládával. A sebesültek kiemelése csak speciális kulcsokkal kívülről történhet.

8. P-40 felderítő rádiolokátor állomás

Rendeltetése a légi célok felderítése, a célok koordinátáinak meghatározása, a célok követése, a célok hovatartozásának megállapítása, a magasságmérő lokátor vezérlése, valamint a felderített célok koordinátáinak a továbbítása az EPK automatizált vezetési pontjára, a vadászirányítás végrehajtása.

Gázló leküzdésére képes. Hermetikusan lezárható, teljes védelmet nyújt a bakterológiai és vegyiszennyezés esetén.

A feltankolt üzemanyag elegendő 200 km-es menet végrehajtására és 8 órás folyamatos üzemeltetésre. Ebből következik, hogy harctevékenység idején 1–2 alkalommal után kell tölteni. Az üteghez üzemanyag-szállító gépkocsi nincs rendszeresítve.

Élelmezési ellátása a harcállásponttól történik.

Üzem közben a személyi állomány és a közelben dolgozók sugárveszélynek vannak kitéve, az állomás 150 m-es körzetében napi 15 percen túli és 370 m-es körzetben napi 2 órán túli tartózkodás az egészségre ártalmas. Általános szabály, hogy kisugárzás alatt 250–300 m-en belül személyi állomány fedezéken kívül nem tartózkodhat.

Az állomásban dolgozók sugárvédettséget elektromos árnyékolású rendszer biztosítja, ez minimálisra csökkenti a sugárártalmat. A személyi állomány védőtállal van ellátva, és sugárártalmi pótlékot kap.

Sérülés esetén a sebesültek az indikátorkabin kinyitásával emelhető ki.

9. 2T7M – rakétaszállító és töltőgépkocsi

Rendeltetése a 3 db készre szerelt rakéta szállítása, töltése és időszakos tárolása.

Technológiai folyamatban konténer nélküli, rakéták emelése, átrakása, rakéták kiszállítása a harci ütegek, önjáró indítóállványok töltése, ürítése. Rendszeresítve a KUB lérak. üteghez 2 db, a technikai ütegnél szállítórajonként 1–1 db. Ennek alapján a KUB lérak. üteg az indítóállványokon egy (12 db) a töltőszállító gépkocsikon 0,5 javadalmazást képes szállítani. A technikai üteg szerelt rakétából szállító gépkocsin 5 db-ot, töltő és szállító gépkocsin 9 db-ot, vagyis 1,75 javadalmazást képes szállítani. Az e. összesen 3 jav. szállítására képes.

Személyzete 2 fő. Ebből 1 fő darukezelő, 1 fő gépkocsivezető. Telepitési ideje 3–4 perc. Töltési ideje 3 rakétával 10 perc. Menetsebessége műúton 50 km/ó., földúton 30 km/ó., terepen 10 km/ó. A daru teherbíró képessége: teljes gépkinyúlásnál (5 m) 610 kg, nyak kinyújtása nélkül (4 m) 730 kg.

A töltő-szállító gk. benzin üzemeltetésű. Rendelkezik 2 db 180 literes tartállyal. Fogyasztása 45 liter/100 km, 16 liter/üzó. Kenőanyaga: EM 16 motorolaj (8 liter), MG-10 hidraulikaolaj 80 liter.

Rendszeresítve van: 1 db egészségügyi láda, 1 db 5 literes olajoskanna, 1 db 20 literes benzineskanna, 1 db 5 literes fagyálló folyadékos kanna.

El van látva egyéni vegyvédelmi felszereléssel, DP-5B sugárszintmérő műszerrel; DK-4-63 mentesítő készlettel.

Sebesült kiemelése a kocsiból az ajtók feltörésével, vagy az ablakok kitörésével történik.

Ahhoz, hogy a kezelőállomány a rakéta rátörlésből, az ürítésből szintentartva legyen, heti 4–6 órai szintentartó foglalkozáson kell résztvenni, amely (4–6) 16 liter üzemanyag felhasználással jár és ez külső energiával nem pótolható.

10. A MIG-23MF és MIG-23UB típusú repülőgépek

A MIG-23 típusú repülőgép rendeltetése a légifölény biztosítása, a légitáncok elfogása, valamint a földi és vízfelszín feletti célok elleni harctevékenység, egyszerű és bonyolult meteorológiai viszonyok között, nappal és éjjel természetes és szervezett zavarás megléte mellett.

A tüzelőanyag típusa: T-1, TSZ-1, RT repülő petroléum.

GS-23 géppágyú egyszeri löszer javadalmazás 200 db löszerből áll.

Az első törzskeret között helyezkedik el az első tüzelőanyag tartály, amely fémépítésű és teljesen hermetikus.

A második törzskeret között helyezkedik el a szárny főtartó csomópont, amelybe csatlakozik a főfutó forgási csomópontja is, a 2-es számú tüzelőanyag-tartály.

A negyedik törzskeret között helyezkedik el a 3-as üzemanyag-tartály, valamint a hajtómű-ellenőrzési nyílásai, ugyanítt a hidraulika és a buszterrendszerek segédberendezései, itt található a központi tüzelőanyag feltöltő csomók, használat során a feltöltési idő 7–8 perc. (A felső töltőnyíláson keresztül történő feltöltés ideje 20 perc).

Az ötödik törzskeret között található a 4-es számú tüzelőanyag tartály (ez is ugyanúgy mint a többi fémépítésű és rekeszes), a függőleges vezérsík, pótvézérsík, fékernyő konténer, 4 db törzsféklap.

Fedélzeti mentőkészlet tartalma:

(Az ülés alatt a katapultálás során a repülőgép vezetővel együtt kerül kilövésre, majd leválasztható és önállóan érhet földet).

– 1 db gumicsónak patronnal, amely automatikusan tölt;

- rádió jelző berendezés 30 km-es hatósugárral;
- sebkötöző csomag;
- műanyag kulacs;
- élelmiszer:
  - teapor;
  - csokoládé;
  - 4 konzerv;
  - rágógumi, cukorka;
  - 2 kávészer tabletta;
  - keverőkanál;
  - kekszkenyér;
- cigaretta;
- gyufa;
- szalagfűrés;
- konzervnyitó;
- WC papír;
- jelzőlőszer és kilövő cső.

1. *Eü. kötöző gépkocsi*

Rendeltetése a berendezésekkel és a felszereléssel biztosítani az első orvosi elsősegélynyújtás alapvető anyagi (műszeres) feltételeit tábori körülmények között.

Az eszköz alapvetően ezredsegegyhelyeken van rendszeresítve. A kötöző gépkocsi személyzete: 1 fő orvos, 1 fő gépkocsivezető és 2 fő egészségügyi katona.

A berendezés egy Csepel D-344 típusú gépkocsi alvázra szerelt egységes, zárt felépítményben kerül elhelyezésre.

A kötöző gépkocsi a következő felszereléssel rendelkezik: zárt szekrényrendszer, állítható kötözőasztal, műszerasztal, oxigénpalack és belélegeztető készülék, töltő aggregát, oldalszekrény és bútorzat, hálózat csatlakozórendszer, víz- és vízmelegítő rendszer, sátorrész.

A gépkocsi maximális sebessége 80 km/h. Üzemanyagfogyasztása 26 liter/100 km. A vízmelegítő óránként 0,5–0,6 liter, a levegőmelegítő 1,4 liter gázolajat fogyaszt.

12. *5000 literes üzemanyagszállító pótkocsi*

Rendeltetése üzemanyagszállítás. A jármű jellege: kéttengelyes pótkocsi 5000 liter hasznos ürtartalommal. A tartálytest oldalára szerelt kannatárolókban 20 db 20 literes üzemanyagkanna helyezhető el.

Össz tömege: 3225 kg. Terhelhetőség tartályban: 4250 kg. Megengedett össz gördülő tömege: 7825 kg. Max. vontatási sebesség országúton 60 km/h, terepen 15 km/h.

Vontatható; egyvezetékes, negatív vezérlésű pótkocsi fékvezérszeleppel ellátott gépkocsival.

Tartályos felépítmény: körkeresztmetszetű, peremezett edényfenekkel: behesztett hullámterő lemezek (3 részre osztják, búvónyílással ellátva) gáz- és terjeszkedési teret 220 liter térfogatú dóm biztosítja, a tartálytest 4, fenékrészek 5 mm-es acéllemezből készültek, légző, befúvó szeleppel ellátva, mérőléc, zárható fedéllel, 45 liter/perc teljesítményű kéziszivattyúval van ellátva.

13. *AC-5-375 üzemanyagtöltő gépkocsi:*

Rendeltetése hajtóanyagszállítás, tárolás, átfajtás, lefejtés, járművek feltöltése tábori körülmények között.

Főbb jellemzői: alapjármű URAL-375 típusú motor: 4 ütemű, 8 hengeres, vízűtéses Otto-motor. Fogyasztása 59 liter/100 km (ESZ-92). Max. sebessége műúton: 75 km/h, terepen 40 km/h. Hajtóanyagtartálya 300+60 literes, 5+1 sebességű, szinkronizált (2-5-ig) szervókormányzat. Tömege 8660 kg, feltöltve 12970 kg. A tartály térfogata – teljes: 5550 liter, üzemi 5000 liter.

Tartálya alumíniumlemezről készült, hegesztéssel. Oldala 4, ajtaja, teteje 6 mm vastag. A tartályban merevítőbordák vannak behegesztve, helyettesítve a hullámtörőt. A tartály elliptikus alakú.

Az SZVN-80-as szivattyú rendszere: egylépcsős örvényszivattyú önfelszívó fokozattal. Tömege 30 kg. Üzemi fordulata 1450 ford/perc. Szállított mennyiség: (4,5 m szívómagasságból 300 liter/perc); kiadáskor (2 tömlő) 350 liter/perc.

Dómfedél: egyesített légző- és lefűvószelep, szabad beöntő, mérőnyílás.

Munkafázis: 5 szelep szívás (tartálytöltés); 1., 3. szelep kiadás (szűrőn); 1., 3. szelep kiadás (nyomócsonk); 1. szelep átelemelés külsőből külső tartályba, 2., 3. szelep üzemanyag keverése a tartályba; 2., 4. szelep tömlők kiürítése; 1., 5. szelep tartály töltése külső szivattyúval; 1., 2. szelep ürítés szabadesséssel nyomócsonkon, 3. szelep kiadás külső szivattyúval, 3. szelep ürítés szabadesséssel szívócsonkon.

14. *KRTB-1 típusú konténerbe épített repülő-üzemanyag töltőberendezés*

Rendeltesse a repülőgép nyomás alatti töltése szűrt, víztelenített és mért hajtóanyaggal, vagy szűrő, víztelenítő, töltőállomásonként alkalmazva, re. üza. töltőgépkocsik feltöltése.

Saját szivattyúval nem rendelkezik, ezért szükséges megfelelő motoros vagy elektromos szivattyú közbeiktatása.

Fő részei: KGST UUK-5,0 típusú konténer, FWA-500 típusú vízválasztó-szűrő, Z-350 típusú töltőkút; 2561 A-8 típusú töltőfej.

A KRTB-1 350-500 liter/perc feltöltési teljesítménnyel rendelkezik, 5-8 mikrométer szűrési finomság és 30 cm³/m³ vízkiválasztás mellett. A szűrőelemek elhasználódása a szerelt differenciál manométereken ellenőrizhető.

15. *A TZ-500 típusú repülő üzemanyagtöltő gépkocsik*

1972-ben lettek rendszerbe állítva. A MIG-23 repülőgépek feltöltésére, csak átalakítás után volt alkalmazható, melyet nagyobb részben csapaterővel végeztek el.

Rendeltesse: re. eszközök, zártugarú nyomás alatti rendszerben vagy szabad beömlés útján végrehajtott üza. feltöltése (szilárd burkolatú és hadművelleti repülőtereken), repülőgép tartályainak leszívása.

Fő részei: MAZ-500 típusú alapjárműre szerelt 7800 literes tartály és felépítmény; a felépítmény hátsó részében szerelt kgs. berendezés, mely magába foglalja a szivattyút, szűrőt, átfolyásmérőt és a feltöltést biztosító szerelvényeket.

A tö. gk. 500 liter/perc max. töltési sebességgel és 5-8 mikrométeres szűrési finomsággal rendelkezik. Az átalakítás előtti szűrési finomsága 15-20 mikrométer volt.

16. *A TZA-7.5-500A típusú rep. üza. töltőgépkocsi a legmodernebb töltőeszköz*

Teljesítmény adatai lényegesen felülmúlják az előbb bemutatott töltőeszközét.

Rendeltesse megegyezik a TZ-500 típusú re. üzak töltőgépkocsival és fő részei is hasonlóak. Különbségek a két eszköz teljesítmény-adatáiban jelentkeznek.

és az elvégezhető műveletek száma bővül a DK-2 típusú beépített mentesítő-eszközzel, amely képes a töltőgépkocsi és a repülőgép mentesítésének végrehajtására.

A töltőgépkocsi 1 db RT-40 töltőfejen keresztül 600 liter, 2 RP-40, vagy 1 db 2561-A-8 típusú töltőfejen keresztül 750 liter/perc, 5-8 mikrométer szűrési finomságú hajtóanyag feltöltésére képes. Ezzel az eszközzel a MIG-23 típusú re.-gép teljes feltöltését – a függesztett póttartályok mennyiségétől függően 8-10 perc alatt hajtják végre.

Növeli az eszközök felhasználhatóságának mértékét a beépített 3 csatornás URH-rádió, melyekkel a terepviszonyoktól függően 5-16 km távolságra megbízható 2 vagy többoldalú híradás biztosítható. Különösen fontos ez az RP zónákban végrehajtott tevékenységeknél.

17. TBA-75 repülőgéptöltő berendezés

Repülő üzemanyag-feltöltőrendszer rendeltetése: repülőgépek és repülő üzemanyag-töltő gépkocsi zárt rendszerű feltöltése, szűrt, víztelenített és mért hajtóanyaggal, állandó vagy tábori elhelyezésben.

Üzemeltethető két változatban: a) állandó repülőtereken a CZT rendszer helyett; b) tábori repülőtereken PMTA-150 típusú tábori üzemanyag csővezeték készlet felhasználásával, földalatti acél és föld feletti hajlékonyfalú tartályokból aggregát üzem módban.

A kiadott anyag pontos mérését biztosítja a Z-350 típusú töltőkút, 350 liter/perc minimális töltési sebességgel.